

What future for industrial relations in Europe ? / Richard Hyman // Empl. Relat. - 2018, nr 4, s. 569-579, tab. bibliogr.

Jaka przyszłość zbiorowych stosunków pracy w Europie?

Celem niniejszego artykułu było zaprezentowanie międzynarodowych badań porównawczych w zakresie cech charakterystycznych systemów zbiorowych stosunków pracy w Europie, w kontekście krytykowanej tendencji do konsolidacji tych instytucji w okresie od zakończenia II Wojny Światowej do dzisiaj. Autor studium analizuje podobieństwa i różnice rozwiązań w zakresie zbiorowych stosunków pracy w krajach europejskich, wskazując na możliwości w zakresie ich modernizacji. Uzyskane rezultaty ujawniają wyraźne trendy w kierunku erozji krajowych systemów ochrony zatrudnienia i instytucji rokowań zbiorowych. W większości krajów Europy Środkowej i Wschodniej, gdzie systemy zbiorowych stosunków pracy ulegały po upadku komunizmu transformacji, doszło dodatkowo do wzmocnienia dominującej pozycji pracodawców w postaci zagranicznych przedsiębiorstw wielonarodowych, które dokonały na tych terenach ekspansji. Równocześnie, jak wynika z analiz, Unia Europejska w sposób konsekwentny dążąca do harmonizacji standardów regulujących zbiorowe stosunki pracy i wzmocnienia „społecznego wymiaru” ustawodawstwa i praktyk w zakresie zatrudnienia, przyspieszyła rozpad wielu narodowych systemów ochrony zatrudnienia i przyczyniła się do narastania sprzeczności i niejasności przyjmowanych rozwiązań, nieprzystających do sytuacji w dziedzinie zatrudnienia na gruncie krajowym. W konkluzji autor zauważa narastający kryzys systemowy w zakresie zbiorowych stosunków pracy, któremu można zaradzić jedynie próbując sformułować konkretne rozwiązania w duchu solidarności ekonomicznej (na poziomie narodowym i ponadnarodowym) poza rynkiem pracy, zbiorowe systemy chroniące wymianę dóbr, usług opieki społecznej i zdrowotnej w ramach gospodarki pieniężnej, wspierające tych, którzy cierpią z powodu braku bezpieczeństwa zatrudnienia i ubóstwa.